



Monumentnummer*: 529784

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 21 december 2012
Kadaster deel/nr 82941/5

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Arnhem Arnhem Gelderland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Arnhem A 1618

Omschrijving**

Inleiding

Gebouw 16(2) ligt vrijstaand aan de noordzijde van de rolbaan, globaal tussen en schuin tegenover de T-kruising hiervan met de toegangsweg tot Vrijland-Noord en gebouw 14 en hangar III A. De daknok strekt zich uit van west naar oost en loopt evenwijdig met de rolbaan. Gebouw 16 is een in 1941 als 'Sonderbau' tot stand gekomen militair gebouw met technische functie (wapenherstelplaats: bedoeld zijn vermoedelijk boordwapens) en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in een rechthoekig-geometrische structuur geplaatste gebouwen, terwijl het op microniveau een relatief solitair geplaatst object is, in directe aansluiting op de bestaande, maar in het kader van de aanleg van het vliegveld aangepaste ruimtelijke structuur. De ligging aan de rolbaan verraadt de direct vliegtuiggebonden functie.

Omschrijving

Onderkelderd, eenlaags, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk uitgevoerd, bakstenen MILITAIR GEBOUW MET TECHNISCHE FUNCTIE (wapenherstelplaats, Waffenmeisterei) (2), op overwegend rechthoekige plattegrond en gedekt door een met grauwe gegolfde opnieuw verbeterde holle (Hollandse) pannen belegd schilddak, met in de nok een bakstenen schoorsteen en verder in het noordelijk en het zuidelijk dakschild vensterstroken van langgerekte houten dakkapellen onder lessenaarsdak, en in het westelijk schild een kleine dakkapel onder lessenaarsdak, waarin een via een ijzeren trap en een balkon bereikbare toegangsoening. Rondom lichtkokers naar kelderniveau. De zuidelijke langsgevel / hoofdgevel heeft rechts een ongeveer één meter risalerend geveldeel met puntgevel en onder aangekapt zadeldak. Dit risalerend geveldeel bevat links de in een met hanenkam getoogde portiek gelegen hoofdtoegangsoening,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



waarin dubbele houten lattendeuren onder een door roeden verdeeld veertienruits bovenlicht. Rechts hiervan twee rechthoekige vensteropeningen onder rollaag, met dubbele houten vierruits ramen, en op zolderverdiepingniveau een getoogde toegangsopening onder hanenkam en voorzien van dubbele, houten deuren. Links van het risalerende geveldeel drie, twee en drie vensteropeningen onder rollaag en met betonnen kalf, elk boven het kalf voorzien van achtruits valramen en beneden het kalf van naar binnen openende dubbele vierruits ramen en van in groen en wit lijstmotief geschilderde plaatstalen luiken (en de rechter drie (bovenin) met tralies). De noordelijke langsgewel heeft links vier en rechts negen vergelijkbare vensteropeningen en hiertussen een toegang onder rollaag, met achtruits bovenlicht en houten deur. De oostelijke kopgevel heeft links en rechts een tweetal vergelijkbare vensteropeningen en hiertussen twee eveneens vergelijkbare toegangsopeningen. Rechts een met de gevel evenwijdige trap met bakstenen muurtje naar kelderniveau. De westelijke kopgevel bevat links één en rechts twee vergelijkbare vensters en hiertussen een getoogde toegangsopening onder hanenkam, met 12-ruits getoogd bovenlicht en houten deur. Rondom mastgoten en wit geschilderde houten windveren aan de puntgevel. Het interieur is deels gemoderniseerd, maar bevat zowel in de kelder als op de begane grond voor de bouwtijd karakteristieke details en onderdelen, zoals deuren, deurposten, geschilderde lambriserings. Betonnen vloeren en plafonds.

Waardering

MILITAIR GEBOUW MET TECHNISCHE FUNCTIE (wapenherstelplaats), van algemeen belang als goed herkenbaar onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, situationele, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit het volgen van de kunstmatig opgezette en bij de vooraf bestaande ruimtelijke inrichting aansluitende geometrische nederzettingsstructuur en de hierbinnen tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de ligging aan de rolbaan, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument